

Aan:

- De vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport
- De Volgcommissie(s): vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat
- Vaste commissie voor Infrastructuur en Waterstaat
- Woordvoerders van de Gezondheidsraad

Betreft: **Technische briefing (2020 GR advies) door de Gezondheidsraad aan de commissies betreffende 5G en Gezondheid.**

Geachte Kamerleden en woordvoerders van de Gezondheidsraad,

Stichting Stop5GNL vestigt hieronder uw aandacht op enkele belangrijke, niet eerder gedane uitspraken van de Gezondheidsraad, zoals vermeld zijn in het GR advies2020.

1: 'Schade aan de gezondheid door zenderstraling is mogelijk'.

2: 'De grenswaarden in de ICNIRP adviezen', die tot op heden bepalend waren voor de GR, zijn mogelijk te hoog. Hierdoor kan niet meer worden uitgesloten 'dat blootstelling aan 5G onder de ICNIRP-adviezen schaden berokkenen'.

Met andere woorden: met deze twee uitspraken is er geen basis meer voor de stelligheid waarmee de Gezondheidsraad tot dusver de Staat adviseerde.

De toenemende hoeveelheid gepubliceerde wetenschappelijke onderzoeken over de onomkeerbare impact van zenderstraling op de mens (en ook de natuur) zijn de volgende uitspraken van de GR begrijpelijk maar nog steeds heel zwak geaccentueerd.

In het advies onderscheidt men drie gradaties:

1. Het GR-advies spreekt nadrukkelijk over '**waarschijnlijk**' t.a.v. kanker, verminderde mannelijke vruchtbaarheid, slechtere zwangerschapsuitkomsten, geboortefwijkingen en veranderingen in elektrische activiteit in de hersenen door blootstelling aan radiofrequente elektromagnetische velden.
2. **Niet uit te sluiten** is de correlatie wat betreft overige biologische ontregelingen. 'Niet uit te sluiten' klinkt wat zwakker dan 'waarschijnlijk', maar is niet minder ernstig in zijn draagwijdte.
3. Genegeerd wordt een derde groep van gezondheidsklachten zoals concentratieproblemen, oorsuizen en huidirritaties. Er zijn namelijk

publicaties die **geen correlatie aantonen** en de Gezondheidsraad laat die **zwaarder wegen** dan de vele andere publicaties die deze correlatie wel aantonen. Zie p. 21. Een wetenschappelijke methodiek die alleen de GR toepast.

Merkwaardigerwijs worden in het advies bovengenoemde schaden wel genoemd als negatieve, 'psychologisch' geduide werkingen van het gebruik van de smartphone. Men acht het '**zeer wel mogelijk**' dat het regelmatig gebruik van een smartphone kan leiden tot hoofdpijn, slapeloosheid, concentratieproblemen, oorsuizen en huidirritaties.'

Doordat de Gezondheidsraad de uitwerkingen 'zeer wel mogelijk acht' is het toch de taak van de overheid om de bevolking officieel en bij herhaling te waarschuwen voor deze uitwerkingen die het gebruik van de smartphone kan hebben. Tot nu toe gebeurt dat niet!

Gezien de ernst van de aandoeningen waar veel mensen last van hebben, kunt u in uw advies opnemen dat de overheid overgaat tot waarschuwingen aan de bevolking over de 'zeer wel mogelijke' schadelijke uitwerkingen van de smartphone.

De Stichting vindt het onbegrijpelijk dat er in het advies van de Gezondheidsraad geen enkele passage staat over de noodzakelijke voorlichting aan het publiek en over de wenselijkheid de blootstelling van het publiek aan zenderstraling terug te dringen. Het is aan u om deze nalatigheid van de Gezondheidsraad in uw briefing aan de kamer te corrigeren.

Na grondige analyse van 800 wetenschappelijke publicaties doet de Gezondheidsraad, in schril contrast met de eigen bevindingen, vier aanbevelingen aan de Tweede Kamer:

1. Doorgaan en monitoren, oftewel, de praktijk zal het wel leren. Hiermee gaat men ook voorbij aan de eenzijdigheid van de huidige 'warmterichtlijn'. Deze richtlijn is door vele wetenschappers betwist op basis van biologische ontregelingen en non-thermische effecten. De Raad van Europa acht de richtlijn maar liefst 100x (!) te hoog. Mogelijk hier meer aandacht aan geven?
1. Meer onderzoek doen. De Gezondheidsraad doet echter geen concrete aanbevelingen en zegt evenmin, hoe met de uitkomsten van de onderzoeken moet worden omgegaan. Door deze nalatigheid schept zij ruimte voor een voortgang zonder noodzakelijke consequenties en blijven mogelijke gezondheidsrisico's onderbelicht. Stichting Stop5GNL, en met ons vele wetenschappers, constateren dat er meer dan voldoende onderzoek beschikbaar is om voorzorgmaatregelen te treffen en informatie aan de burgers te verstrekken.

2. 'Voorlopig 26 GHz niet in gebruik nemen.' Is een losse flodder, want niet in gebruik nemen is reeds het voornemen. Hier kan nu door u een pre-market onderzoek door onafhankelijke wetenschappers worden geëist, gezien de ernstige gevolgen die van de toepassing van 26GHz te verwachten zijn.
Het pre-market onderzoek zou eveneens noodzakelijk zijn voor alle frequenties hoger en lager dan de huidige 5GHz die reeds toegepast word.

3. Voorzorg toepassen en blootstellingen zo laag 'als redelijkerwijs' mogelijk houden.' Hier gebruikt men het woord voorzorg op een juridisch oneigenlijke wijze. 'Zo laag als redelijkerwijs mogelijk' ontbeert ieder kader en is een kleurloze uitspraak die tot niets verplicht.
De Gezondheidsraad had hier met heldere aanbevelingen moeten komen. Zoals bv: Wifi uitschakelen in scholen, geen masten bij scholen en ziekenhuizen, afscherming van bewoners in de directe nabijheid van een zendmast/ het covenant uitbreiden naar omliggende percelen en stemmen op basis van goedkeuring i.p.v. afwijzing.

Samengevat komt de Stichting Stop5GNL tot de volgende adviezen aan de Tweede Kamer. U kunt deze adviezen geven in de wetenschap dat er meer dan voldoende resultaten van onderzoeken beschikbaar zijn om ze te rechtvaardigen.

1. De zeer omstreden ICNIRP-richtlijnen van nu af aan niet meer te volgen.
2. De Kamer adviseren de richtlijnen te herzien op basis van biologische ontregelingen en non-thermische effecten op de mens en de natuur.
3. De bevolking te informeren hoe om te gaan met deze risicovolle, draadloze technologie.
4. De zenderstraling in Nederland drastisch te beperken, in het bijzonder in openbare gebouwen/ scholen/ ziekenhuizen en plaatsen waar ouderen verblijven.
5. Het ALARA-principe (*As Low As Reasonably Achievable*) toe te passen alsmede het nieuwe ALATA principe (*As Low as Technically Achievable*). Zoals het drastisch reduceren van het vermogen van wifi routers en versterkers/ op zijn minst een vermogensinstelling opleggen aan de providers en de default instelling in de laagste stand opleveren.

Tot besluit volgen hieronder nog enkele opmerkingen over het advies van de Gezondheidsraad.

De geselecteerde 800 onderzoeken die de Gezondheidsraad heeft geraadpleegd, zijn niet representatief voor de vele publicaties die beschikbaar zijn. De selectieprocedure lijkt onderhevig te zijn geweest aan een zekere vooringenomenheid, die voortkomt uit het vasthouden aan een reductionistisch natuurkundig paradigma, volgens welke uitsluitend inductie en warmteopwekking relevant worden geacht. Deze tunnelvisie leidt tot ernstige gezondheidsrisico's voor de volksgezondheid. Het is hoog tijd dat de Gezondheidsraad een bredere visie op de problematiek aanvaardt.

Onafhankelijke wetenschappers benadrukken dat het totaal van alle onderzoeksresultaten in hoge mate noopt tot voorzorgsregelgeving alsmede tot reductie van de mate waarin burgers worden blootgesteld aan zenderstraling.

Stichting Stop5GNL vraagt u met klem uw morele en parlementaire verantwoordelijkheid te nemen - als persoon en als commissie - ten aanzien van de gezondheid van de Nederlandse bevolking en een advies uit te brengen dat passend is bij de ernst van de problematiek.

Namens de Stichting Stop5GNL,

Drs. Ing. J. G. van Gils

E: Info@stop5gnl.nl KvK 76409775 <https://www.stop5gnl.nl/>